

[--- Emlékezzünk a régiokról >>>](#)

Emlékezzünk a régiokról.*

Valamikor, az úgynevezett régi jó világban, amikor még Budapesten a humor csak akkor volt élvezhető, ha az német, vagy zsidó zsargonnyelvű volt, amikor még a magyar írók azt állították teljes komolysággal, hogy a magyar nyelv nem alkalmas sem a finom pikantériákra, sem pedig a vastagabb kostonériákra; akkor hangosak voltak a Király- és környékbéli utcák a „Zengerájoktól”, a „Karésantanoktól”, a „Bacchus-pincéktől”, az „Ujvilágtól” stb. Az Ungár Sándorok, az Édi és Biedermannok énekelték ott esténként a limonádé-ízű német nótáikat és a szentimentális magyar közönség ezek mellett volt kénytelen sírva vigadni.

Azóta nagyot fordult a világ. Már alkalmassá vált a magyar nyelv a finom kuplékra és a decensen pikáns, szellemes színpadi tréfákra, egészen új írógeneráció állott a könnyebb Múza szolgálatába és a Zengerájok helyébe léptek a Bárok és a Kafésantanokat a Kabarettek helyettesítik. A népénekeseink lassankint el-eltűnöztek, helyükbe a parkettáncosok jöttek, a lengeruhás, örökké mozgékony, pikáns kis sanzonettek helyett, a symmi-táncosnők szórakoztatják ma a mulatnivágyó aranyifjúságot. A közönség is teljesen megváltozott, hogy ne mondjam – megromlott.

Emlékezni akarok e helyen a régiokról, akik már nincsenek közöttünk, hogy a mai fiatal generációnak megmutassam azt az utat, melyet az úttörők követtek és számukra kijelöltek a boldogulás útját. Mert azoknak élete tele volt pályájuk iránti szeretettel és rajongással, azok egyetlen ideáljukért, a színpadért elszenvedtek minden nélkülözést, fájdalmat, némelykor talán megaláztatást is, de szentnek tartották azt a dobogót, azt a kis deszkatákolmányt, amely nekik bár sovány kenyeret, de hírt, dicsőséget, tapsot, babért, a közönség lelkesedését és elismerését jelentette.

Néhány odavetett, de lelkiismeretes vonással vonultatjuk itt fel a tőlünk már elköltözött művészeinket, hogy maradandó emléket állítsunk a jövő generáció számára.

[A továbbiakban fényképpel rövid életrajzi összefoglalás a következőkről: Schönberg R., Rück Nándor, Aalbach Jaques, Werner Móni, Friedrich Sándor, Chorini Richard, Peterdi György, Neumann Számi, Göndör Aurél,** Oroszy,** Kovács F. Sándor, Gerő József, Dr. Haas István, Pfeiffer Móric, Lax Vilmos, Baumann Károly, Könyöt Lipót**]

Írta: Békásy Jenő

---

* Békásy Jenő és Seidl Albert (szerk.) *Jubileumi Album 1897-1922* Kiadja a Magyarországi Artista Egyesület 25 éves fennállásának emlékére (50-59. o.)

** Az esetleges cirkusztörténeti vonatkozású neveket a következő folytatásban fogjuk közölni.